

Elisabet Doverborg

LOGGBOK FÖR REFLEKTION OCH LÄRANDE I OCH OM MATEMATIK UTIFRÅN ETT LÄRAR- OCH BARNPERSPEKTIV

Under tiden som kompetensutvecklingen pågår skall du skriva loggbok i syfte att utveckla din professionalism och som en metod att lära. Du skall skriftligt reflektera över händelser och situationer med fokus på matematik i vardagen. Detta kommer att bidra till din kompetenshöjning i och om matematik utifrån ett lärarperspektiv och ett barnperspektiv.

Loggboken är ett hjälpmedel till utveckling av den egna yrkesprofessionen.

**Det viktiga är inte *hur* du skriver utan *att* du skriver!
Eller som Kanin säger:**

”Man kan inte annat än respektera någon som kan stava till TISDAG, även om han inte stavar rätt”

En loggbok skiljer sig från den traditionella dagboken. Loggboken har till uppgift att synliggöra den egna praktiken och dig själv som lärare för att i nästa steg ge tillfälle till reflektion över det du valt att skriva om. Att skriva ned tankar om någon händelse är ett sätt att lyfta fram de föreställningar man har om något. När vi vill fästa våra tankar på papper tvingas vi formulera dem i ord och får då överväga om det är så här vår kunskap ser ut. Skriften gör tankarna synliga och möjliga att bearbeta. Vi kan alltid gå tillbaka till dem, förkasta dem eller ta dem som utgångspunkt för nya tankar, idéer och handlingar. Genom att reflektera kring det som händer på förskolan och se att praktiken, studieträffarna, gruppdiskussionerna, litteraturstudierna, uppgifter / aktiviteter och barnens dokumentationer är av stor betydelse för att utmana yrkeskompetensen så kan en kompetenshöjning komma till stånd.

Vad är reflektion och hur gör man när man reflekterar?

Ett centralt syfte med reflektion är att utveckla sin kompetens ur sin egen vardag och börja förstå varför man handlar som man gör. De nya läroplanerna betonar vikten av att vår syn på barnet utvecklas mot att se det *kompetenta* och *nyfikna* barnet, som är i stånd att aktivt konstruera sin egen kunskap. Hur tolkar jag detta? Genomsyrar denna syn verksamheten idag? Hur tänkte jag om barns lärande i och om matematik förr och hur tänker jag nu?

Detta är exempel på hur reflektion hjälper oss att se hur vårt tänkande om samma fenomen förändras över tid. Reflektion är med andra ord ett medel för att utveckla den egna professionen och en brygga mellan våra tidigare erfarenheter och vår vilja att utveckla dessa. Genom reflektion blir erfarenheter till kunskap där samband mellan orsak och verkan blir synliga. Detta kan leda till ett mer medvetet handlande. Att reflektera över vardagssituationer hjälper oss att bli medvetna om invanda mönster och förgivettaganden. Man kan reflektera över underförstådda värderingar och normer som ligger till grund för vissa uttalanden/bedömningar om t ex barns matematik kunnande. Man kan reflektera över en

känsla som ledde till en viss handling. Att reflektera tillsammans med kollegor om samma fenomen ger värdefulla insikter när variationen av föreställningar görs synliga.

Det är ur variation lärande uppstår!

En reflektion är inte rätt eller fel. Den kan däremot vara mer eller mindre väl underbyggd. Du får inte nöja dig med att säga ”det håller jag inte med om” eller ”det stämmer inte med mina erfarenheter”, utan du måste ge uttryck för dina erfarenheter och föreställningar! Dina erfarenheter och reflektioner kommer du bl. a. att få skriva om i loggboken.

Loggboken

Vad skriver jag om? Det kan t ex vara spontana situationer som är utgångspunkt för reflektion. Loggboken kommer att innehålla:

- Mitt eget lärande-konsekvenser
- Barnens lärande-konsekvenser
- Läslogg om kurslitteraturen
- Studiegruppen

Mitt eget lärande-konsekvenser

Denna del innefattar hur jag själv upplever att jag förändrar mitt sätt att se på barn, lärande och kunskap samt att bli medveten om mitt förhållningssätt. Ställ dig frågor som: Varför ser jag det jag ser? Varför väljer jag att beskriva just detta exempel? Hur tänkte jag förr? Vilka aha - upplevelser får jag. Försök att beskriva din egen lärprocess, dvs att synliggöra de egna tankarna om lärandet. Hur tänker jag om mitt eget lärande? Hur har jag erövat nya kunskaper? Det kan t.ex vara alternativa sätt att tänka om något fenomen, dvs. tänka om någon händelse i den egna vardagen. Att se koppling mellan teori och praktik. Att synliggöra hur målen för kompetens-utvecklingen erövrats.

”Om Du tänker på fredag som Du gjorde i onsdags har Du inte lärt Dig något av torsdagen”

Indiskt ordspråk

Barnens lärande-konsekvenser

Vilka slutsatser drar jag av de uppgifter och aktiviteter som jag provat? Har det lett till några förändringar i mitt sätt att tänka och förhålla mig till barnen och deras lärande? Har min syn på betydelsen av samverkan med föräldrar kring barns lärande förändrats/utvecklats? Har det lett till något konkret som gynnar barn, föräldrar och verksamhet? Hur ser barnens lärande ut? Hur utmanar jag barnen?

Läslogg om kurslitteraturen

En läslogg handlar om vad som händer och har hänt i mitt medvetande i samband med läsning av en text. Frågor som t.ex. - Vilka tankar har texten väckt? Vad behöver jag fundera vidare på? Vad vill jag diskutera och samtala om? - är alla relevanta frågor för reflektion. Läsloggen är också avsedd att ge stoff för samtal och diskussion i studiegruppen. Det kan också vara att välja ut ett begrepp som kan tolkas och beskrivas på olika sätt. Du kan söka efter textens budskap och fundera över på vilket sätt det stämmer med dina erfarenheter och föreställningar.

Studiegruppen

Beskriv processen i studiegruppen och den utveckling som sker. Ställ dig frågor som t.ex. hur har mångfalden och variationen av gruppens föreställningar bidragit till mitt lärande? Reflektera över studiegruppens problemlösnings- och grupprocess. Kommer alla gruppledmedlemmar till tals? Tas alla tankar och idéer på allvar? Ses variation och mångfald av tankar och idéer som en tillgång eller ett hinder?

Eller som Ior uttrycker det "Först Eftertanke och sedan Hårt arbete- eller tvärtom"

Med hopp om att ovanstående ger dig förståelse för **syftet** med att skriva loggbok önskas du.

Lycka till!